ชื่อวิทธานิพนธ์ สภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริม ทันคสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางนงนุช อาคาสุวรรณ

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

ปีการศึกษา 2538

บทคัดฮ่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน เฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านบริหาร ด้านบริการ และด้านวิชาการ (2) เปรียบเทียบปัญหาการ ดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ทั้ง 3 ด้านดังกล่าวของครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเฝ้าระวังฯ ตามตัวแปร หน่วยงาน รับผิดชอบทางด้านทันตสุขภาพ ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ เข้ารับการอบรม และความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานเฝ้าระวังฯ (3) แนวทางแก้ไข ปัญหาการดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัด สงขลา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ครูผู้รับผิดช่อบการดำเนินงานเฝ้าระวังและ ส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สงชลา จำนวน 230 คน โดยวิชีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วนจากประชากร 487 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่ง แบ่งออกเป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพ ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา จำนวน 23 ข้อ มีค่ำความเชื่อมั่น .89 แบบสอบถามเกี่ยวกับบัญหาการดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียน ประถมศึกษา จังหวัดสงชลา จำนวน 23 ข้อ มีค่ำความเชื่อมั่น .96 และแบบทดสอบวัด จำนวน 25 ช้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .72 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ คะแนน เฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ (t-test) การทดสอบเอฟ (F-test) และ การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ๋ (Scheffe)

ผลการวิจัยนบว่า

- สภาพการดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียน
   ประถมศึกษา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน ด้านบริหาร
   ด้านบริการ มีสภาพอยู่ในระดับมาก แต่ด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- ปัญหาการดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียน ประถมศึกษา จังหวัดสงชลา ทั้งโดยภาพรวมและแยกเป็นรายด้านคือ ด้านบริหาร ด้านบริการ และด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 3. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพ
  ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ของครูผู้รับผิดชอบที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง
  หน่วยงานรับผิดชอบโรงเรียนทางด้านทันตสุขภาพขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การ
  ทำงาน ประสบการณ์เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานเฝ้าระวังฯ พบว่า ครู
  มีปัญหาการดำเนินงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
  สถิติ

ข้อเสนอแนะ : จากผลการวิจัยนี้ควรจะได้ดำเนินการเพื่อให้การดำเนินงาน เฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดส่งชลา มีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น โดยที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา, สถานีอนามัย, โรงพยาบาล, สำนักงานการประกมศึกษาอำเภอ, สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, กองทันตสาชารณสุข กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรดำเนินการจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ นิเทศ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ควรมีการ ประสานงานและร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด

Thesis Title The Conditions, Problems and Improvement of the Implementation of Oral Disease Surveillance and

Oral Health Promotion Programme in Primary

Schools, Changwat Songkhla

Author Mrs. Nongnuch Arkasuwan

Major Program Community Development Education

Academic Year 1995

Abstract

This research is intended (1) to investigate the condition and problems of the implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme in primary schools in Changwat Songkhla in three areas; namely, administration, services and academic affairs, (2) to compare those problems encountered by the concerned teachers with respect to the following variables: designated unit responsible for dental health care, school size, work experience and previous experience in attending training on implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme, and (3) to find methods of improvement for the implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme in primary schools, Changwat Songkhla.

Through proportional stratified random sampling method, the samples of this study are 230 of the total 487 teachers in charge of the implementation of oral disease surveillance and

oral health promotion programme in primary schools under the Office of Primary Education in Changwat Songkhla. The research tool is a 5-scale questionnaire consisting of three parts. Part I contains 23 items aimed at checking the condition of the implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme in primary schools in Changwat Songkhla. The reliability of this part is .89 Part II deals with the problems of the implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme in primary schools in Songkhla. There are also 23 items in this part and its reliability is .96 Part III is a proficiency test on knowledge of implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme in primary schools. The reliability of this part is .72. In analyzing the data, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, F-test and post-test for pair-difference mean through Sheffe's method are used.

The research findings are as follows:

- 1. The overall condition of the implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme in primary schools in Changwat Songkhla is found to be at a high level. The conditions in the areas of administration and services are at a high level, but that in the area of academic affairs is at a moderate level.
- 2. The overall problems as well as problems in each area of the implementation of oral disease surveillance and oral health promotion in primary schools in Songkhla are found to be moderate.

3. On comparing the problems of implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme in primary schools, it is found that different designated units, school sizes, work experiences and previous experiences in attending training on implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme constitute no significant differences in the problems encountered by the concerned teachers.

Recommendations: Based on the findings of this research, in order to improve the implementation of oral disease surveillance and oral health promotion programme in primary schools, Changwat Songkhla, it is recommended that Primary school, Health center, Hospital, District Educational office, Provincial Educational office, Provincial Health Authority, Dental Health Division, Ministry of Public Health and The National Primary Education Commission, organize workshops, evaluate and follow-up the implementation regularly. Close co-operation among the abovementioned concerned units is also needed.